

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 723
van **CHRIS JANSSENS**
datum: 23 september 2016

aan **PHILIPPE MUYTERS**
VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Overheidssteun glasproducent Ducatt - Onderzoek Europese Commissie (2)

Op 24 mei 2016 richtte ik reeds een schriftelijke vraag tot de minister (schriftelijke vraag 534 van 24 mei 2016) over de in kennisstelling van de Belgische Staat (19 mei 2016) door de Europese Commissie dat zij na een klacht van een concurrent van Ducatt een na een vooronderzoek te hebben gevoerd, een onderzoek ten gronde zou voeren naar vermeende staatssteun aan het bedrijf.

De minister stelde in zijn antwoord dat de Vlaamse overheid er tot bewijs van tegendeel ervan uitgaat dat Ducatt geen onrechtmatige staatssteun heeft ontvangen. Verder wilde de minister kwijt dat de investeringsmaatschappijen LRM en PMV samen aan een verdere staving van het dossier werkten. De Vlaamse overheid zou de afloop van de procedure verder afwachten.

Ondertussen werd op 8 september 2016 de Belgische staat via federaal minister Reynders – middels een verslag - in kennis gesteld van het gegeven dat de Europese Commissie “na onderzoek van de Belgische autoriteiten met betrekking tot de bovengenoemde steun/maatregel, verstreekte inlichtingen” besloten heeft de procedure van artikel 108, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie daadwerkelijk in te leiden.

De Europese Commissie in dit stadium van oordeel dat een aantal maatregelen zoals kapitaalverhogingen en de herschikking van aandeelhoudersleningen niet op marktvoorwaarden zijn gebeurd en dus staatssteun vormen in de zin van artikel 107, lid 1, VWEU. De Commissie heeft twijfel of de kapitaalverhoging en de herschikking van aandeelhoudersleningen in november 2015 plaatsvond op marktvoorwaarden

De Commissie verzoekt België nu om in het kader van de procedure van artikel 108, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie binnen één maand vanaf de datum van ontvangst van het schrijven zijn opmerkingen te maken en alle dienstige inlichtingen te verstrekken voor de beoordeling van de steun/maatregel in kwestie. Zij verzoekt de Belgische autoriteiten ook onverwijld een afschrift van deze brief aan de potentiële begunstigde van de steun te doen toekomen.

De Commissie wijst België op de schorsende werking van artikel 108, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. Zij verwijst naar artikel 16 van Verordening (EU) 2015/1589 van de Raad, volgens welk alle onrechtmatige steun van de begunstigde kan worden teruggevorderd.

De minister gaf in zijn antwoord ook aan dat LRM en PMV - ondanks de zakelijke zeggenschap van het Vlaams Gewest - privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschappen zijn en de rechtsvorm van een naamloze vennootschap naar Belgisch recht hebben. Hij stelde ook dat de Vlaamse overheid niet tussenkomt in concrete investeringsbeslissingen en het algemene investeringsbeleid niet rechtstreeks, noch onrechtstreeks. LRM en PMV zijn volgens de minister autonome investeringsmaatschappijen en beschikken over een autonome raad van bestuur waarbij de bestuurders, zonder enige inmenging van welke aard dan ook, investeringsbeslissingen nemen op basis van financiële, zakelijke en rationele argumenten.

De Regeringsafgevaardigde zit volgens de minister enkel met raadgevende stem in de Raad van Bestuur. Hij beslist niet mee over investeringsbeslissingen. De betrokken investeringsmaatschappijen hoeven volgens de minister voor het nemen van investeringsbeslissingen nooit een (voorafgaande) goedkeuring noch een (post factum) bekrachtiging te bekomen van het Vlaamse Gewest of enige andere overheidsinstantie. Evenmin beschikt het Vlaamse Gewest volgens de minister over de mogelijkheid om een bepaalde investeringsmaatregel nadien te blokkeren.

De Europese Commissie ziet dit blijkbaar anders.

In het hoofdstuk 3.1.2., Toerekenbaarheid aan de Staat en staatsmiddelen, stelt de Europese Commissie :

“(85) De Commissie tekent in dit verband aan dat LRM en PMV beide volledig in handen van de overheid zijn. Door deze volle eigendom en het feit dat de raad van bestuur van beide maatschappijen wordt benoemd door hun algemene vergadering van aandeelhouders, kan de Staat daadwerkelijk alle leden van de hoogste bestuursorganen van deze maatschappijen benoemen. Door de omvang van de betrokken investeringen moeten volgens de interne regels van beide maatschappijen de investeringsbeslissingen worden genomen door dit bestuursorgaan, dat bestaat uit door de Staat benoemde directeuren. Bovendien heeft de Vlaamse regering een directe vertegenwoordiger in de raad van bestuur van LRM (het overeenkomstige recht van de Staat ten aanzien van de raad van bestuur van PMV is niet uitgeoefend). Voorts moeten beide maatschappijen de voogdijminister halfjaarlijks informeren over hun activiteiten en met name over hun budget, meerjarenplanning en halfjaar- en jaarcijfers. Ten slotte is zowel LRM als PMV opgericht met als specifieke doel bedrijven in Vlaanderen kapitaal te verschaffen.

(86) Gezien deze nauwe banden tussen LRM en PMV, enerzijds, en het Vlaams Gewest, anderzijds, in samenhang met de herhaalde interventies in de loop van meerdere jaren, waarin LRM en PMV aan de voogdijminister regelmatig verslag moesten doen over hun activiteiten - zoals de investeringen in Ducatt, die voor LRM en PMV grootschalige investeringen vormden -, is het onwaarschijnlijk dat het Vlaams Gewest niet betrokken was bij de toekenning van de maatregelen. Bovendien biedt het feit dat LRM en PMV zijn opgericht om kapitaal specifiek aan bedrijven in Vlaanderen te verschaffen, een argument voor het standpunt dat deze ondernemingen niet zuiver op marktvoorwaarden opereren, maar minstens ten dele lijken te zijn opgezet om doelstellingen van overheidsbeleid na te streven en dat hun handelingen aan de Staat zijn toe te rekenen.

(87) Wat betreft de vraag of de hier te beoordelen maatregelen uit staatsmiddelen zijn toegekend, merkt de Commissie op dat, in beginsel, staatsmiddelen de middelen van een lidstaat en van zijn overheidsinstanties zijn, alsmede de middelen van overheidsbedrijven waarop de overheid - direct of indirect - een overheersende invloed kan uitoefenen. De middelen van LRM en PMV kunnen dus als staatsmiddelen worden beschouwd.

(88) In het licht van het bovenstaande is de Commissie in dit stadium van oordeel dat de hier te beoordelen maatregelen aan de Belgische Staat zijn toe te rekenen en uit

staatsmiddelen zijn toegekend. In het licht van het bovenstaande en met name de verslagleggingsverplichting voor de activiteiten van LRM en PMV met betrekking tot Ducatt wordt België verzocht verdere informatie te verschaffen die zijn argumenten kunnen onderbouwen dat LRM en PMV onafhankelijk van de Staat hebben gehandeld en dat hun beslissingen om in Ducatt te investeren bijgevolg niet aan de Staat waren toe te rekenen. \".

1. Hoe reageert de minister op dit verslag dat aan de Belgische Staat (minister Reynders) werd bezorgd en waarin de Europese Commissie aankondigt dat zij in dit dossier na onderzoek beslist heeft de procedure van artikel 108, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie daadwerkelijk in te leiden ? M.a.w. hoe reageert de minister op de ernstige twijfels van de Europese Commissie of een aantal beslissingen van LRM en PMV wel op marktvoorwaarden zijn gebeurd ?
2. Hoe reageert de minister op de visie van de Europese Commissie met betrekking tot de betrokkenheid/toerekenbaarheid van het Vlaamse Gewest (en dus de Vlaamse overheid) ter zake ?

ANTWOORD

op vraag nr. 723 van 23 september 2016

van **CHRIS JANSSENS**

1. De kennisgeving waarnaar de vraagsteller verwijst, is geen nieuws.

Op 19/05/2016 heeft de Europese Commissie reeds aan de Belgische Staat laten weten dat zij, na het gevoerde vooronderzoek, een onderzoek ten gronde zal voeren.

De Europese Commissie beklemtoont in haar communicatie zelf dat de verderzetting van het onderzoek niets zegt over de uitkomst ervan. Voorlopig is er dus ook nog niets beslist.

Het is deze beslissing om een diepgaand onderzoek te voeren, en de inhoudelijke motivering ervan, die op 09/09/2016 publiek bekend werd gemaakt. De publicatie van dit document kadert binnen het normaal verloop van de procedure.

Het betreft een openbaar document waarin vertrouwelijke informatie die onder de geheimhoudingsplicht valt, werd weggelaten.

Op alle aangevoerde elementen hebben LRM en PMV, in samenwerking met het advocatenbureau Stibbe, reeds een antwoord geformuleerd. Hun verdediging werd samen met de gevraagde bijkomende inlichtingen overgemaakt aan de Europese Commissie.

2. Alle betrokken partijen werken in alle transparantie mee aan het onderzoek. Tot bewijs van tegendeel zijn we ervan overtuigd dat Ducatt geen onrechtmatige staatssteun heeft ontvangen. De Vlaamse overheid wacht de afloop van de procedure verder af.

Ik herhaal nog eens dat de Vlaamse overheid niet tussenkomt in concrete investeringsbeslissingen en het algemene investeringsbeleid van de genoemde investeringsmaatschappijen, niet rechtstreeks, noch onrechtstreeks.